

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ
F. KÖÇƏRLİ ADINA RESPUBLİKA UŞAQ KİTABXANASI
ELMİ-METODİKA ŞÖBƏSİ

F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının metodik fəaliyyətinin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.

Bakı-2015

Tərtibçidən

Kitabxanalar mövcud dünya mədəniyyətlərinin izləri hesab edilən yazılı sənədləri mühafizə edən saxlayıcılarıdır. Bu yazılı mənbələr bəşəriyyətin elm və yaradıcılıq nailiyyətləri ilə yanaşı, tarix və cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələrini də əks etdirir. Fikirləşdiklərimiz, yaratdıqlarımız və kəşf etdiklərimizdən ibarət olan bu materiallar keçmişin gələcəyə hədiyyəsi kimi çatdırılması üçün kitabxana fondlarında və arxivlərdə mühafizə olunur. Kövrək davamsız və bəzən çox zərif olan bu materialların mühafizəsi üçün məsuliyyət kitabxanaçıların üzərinə düşür.

Kitabxana fondu 100 000 nüsxələrlə sənədləri əhatə edən zəngin bilik xəzinəsi olmaqla minlərlə oxucunun əsl müaliə mənbəyinə verilmiş sərvətdir ki, “Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanununda deyilir:

“Kitabxana elmi informasiya, mədəniyyət, təhsil, tərbiyə müəssisəsi kimi çap əsərlərinin digər informasiya daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən, onların ictimai istifadəsini təmin edən, cəmiyyətin intellektual mənəvi potensialı inkişafına kömək göstərən sosial instituttur.”

Kitabxanaya oxucu cəlb etmək üçün kitabxanaçı kitabxananın daxili tərtibatına xüsusi fikir verməlidir. Çünki müasir dövrdə kitabxanaların zövqlə tərtibatı oxucuların kitabxanaya cəlb edilməsinə təsir göstərən əsas amillərdən biridir. Bu işdə birinci şərt - binanın estetik görünüşü, məqsədəuyğun avadanlıq və tərtibatın təmin edilməsidir. Kitabxana haqqında daha canlı təsəvvür yaratmaq üçün kitabxanamızın vestibülündə vacib sayılan müxtəlif məzmunlu reklamlardan istifadə olunur. Bu reklamda kitabxananın xidmət xüsusiyyətləri, fəaliyyət göstərən dərnlər, maraq klubları haqqında məlumatlar verilir.

Çünki kitabxana vətəndaşların informasiya tələbatını ödəmək üçün dünya biliklərinə açılan pəncərə, fasiləsiz təhsilin inkişafında imkanlı zəmin yaradan, mədəni dəyərlərin mühafizəsini təmin edən və nəsillərdən-nəsillərə çatdıran bir elm müəssisəsidir. Kitabxanaların metodik təminatının həmişəki məzmunu xeyli dəyişmiş və zənginləşmişdir. Bu, şübhəsiz ki, ilk növbədə kitabxana işinin inkişafı, cəmiyyətdəki informasiya proseslərinə inteqrasiyası ilə əlaqədardır. Hazırda, kitabxanaların metodiki təminat probleminin müxtəlif izahlara, şərhələrə və münasibətlərə məruz qaldığı kitabxanaçılıq fəaliyyətində baş verən kəmiyyət və keyfiyyət dəyişmələri ilə izah olunur. Müasir dövrdə kitabxana işçiləri, metodistlər kitabxanaların metodik təminatı anlayışının mahiyyətinin dərinə dərk edilməsi üçün müasir dövrdə dünya informasiya məkanında baş verən yeni prosesləri, bu proseslərlə əlaqədar kitabxanaların fəaliyyətində meydana gələn konseptual dəyişiklikləri dərinə öyrənir və tətbiq edirlər. Məlum olduğu kimi, son illər kitabxana şəbəkəsinin genişləndirilməsi, onun maddi – texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, fondların zənginləşdirilməsi, dünya kitabxanaları ilə faydalı əlaqələrin qurulması istiqamətində dövlətimiz tərəfindən məqsədyönlü tədbirlər görülür. Bu vəsaitimizdə F. Köçərli adına RUK - nın fəaliyyəti, müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri haqqında sizə məlumat verəcəyik.

F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının metodik fəaliyyətinin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.

Ölkəmiz qədim dövrlərdən başlayaraq milli - mənəvi sərvətləri, xüsusilə kitab mədəniyyəti ilə seçilmiş və zəngin kitabxanaları ilə tanınmışdır. Belə kitabxanalardan biri də xalqımızın gələcəyi olan uşaqlara kitabxana xidmətinin təşkili sahəsində böyük təcrübəsi və xidmətləri olan, respublikada uşaq kitabxanaları üzrə elmi metodik mərkəz sayılan F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasıdır. Kitabxana öz fəaliyyətinə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin gələcəyimiz olan uşaqlar haqqında müdrik kəlamını rəhbər tutmuş, öz işini bu kəlamın həyata keçirilməsi uğrunda mübarizəyə həsr etmişdir.

Heydər Əliyev deyir: “Uşaqlar bizim gələcəyimizdir. Gələcəyimizi nə cür tərbiyə edəcəyiksə, böyüdəcəyiksə, ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin gələcəyi bundan asılı olacaqdır”.

Müstəqillik illərində uşaqlara kitabxana – informasiya xidmətini daha da yaxşılaşdırmağı, informasiya cəmiyyətinin tələblərinə cavab verməyi qarşısına məqsəd qoyan F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının kollektivi kitabxana işinin informasiyalaşdırılması və kitabxananın informasiya texnologiyası ilə təmin edilməsi sahəsində müəyyən uğurlar qazanmışdır. Belə ki, kitabxanaya xeyli miqdarda kompüter, elektron məlumat vasitələri, texniki avadanlıq alınmış və bu vasitələrin kitabxana işinə tətbiq edilməsi kitabxana işini qismən də olsa kompüterləşdirmişdir. Hazırda fondunda 260000 nüsxə ədəbiyyat olan kitabxananın ən böyük nailiyyətlərindən biri uşaqların istifadəsi üçün kompüter zallarının açılması olmuşdur. Çünki uşaqlar və yeniyetmələrin mütaliəsi, dünyagörüşünün formalaşması, qlobal informasiya mühiti ilə səmərəli təması proseslərinin uğurla nəticələnməsi Azərbaycan dövlətinin kitabxana-informasiya sahəsində gələcəyə yönəlmiş inkişaf konsepsiyasının tərkib hissələrindən biridir.

Müasir kitab və onun mütaliə mədəniyyətinin ziddiyyətli olduğu bir zamanda yaşayırıq. Bir tərəfdən, uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin çap variantlarının oxucularının hiss olunacaq dərəcədə azalmasına, digər tərəfdən elektron formatda uşaq mütaliəsi üçün yazılmış mətnlərin keyfiyyəti və onlardan istifadə imkanlarının genişlənməsinə tələbat artmaqdadır.

2008-2015-ci il Dövlət Proqramı kitabxana fondlarının müasir komplektləşdirmə mexanizminin yaradılması, respublikada kompyuterləşdirilmiş kitabxana-informasiya şəbəkəsinin yaradılması, kitabxanaların kompyuter və informasiya-proqram təminatı, Azərbaycan Respublikasının milli-mədəni irsinin və informasiya ehtiyatlarının qorunması, gələcək nəsillərə çatdırılması, kitabxana xidmətinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi, onun forma və məzmunca yeniləşdirilməsi, kitabxana şəbəkəsinin idarəetmə strukturunun təkmilləşdirilməsi, optimallaşdırılması və kadr islahatlarının həyata keçirilməsi və s. məsələləri əhatə edir. 60 - cı illərin əvvəllərində Azərbaycanda 88 müstəqil uşaq kitabxanası var idi. Bu dövrdə Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən 22 müstəqil uşaq kitabxanası fəaliyyət

göstərirdi. 60 - cı illərin birinci yarısında uşaq kitabxanalarına metodik rəhbərlik mahiyyət etibarı ilə vahid və bütöv sistem kimi təşəkkül tapmamışdı. 1965 - ci ildə uşaqlara xidmət edən kitabxanaların həyatında dönüş ili oldu. Azərbaycan Nazirlər Sovetinin 1964 - cü il 26 sentyabr tarixli sərəncamına əsasən uşaq və məktəb kitabxanalarının fəaliyyətinə metodiki rəhbərliyi təmin etmək və onların işinə yardım göstərmək məqsədilə 1965 - ci il yanvarın 1 - də Bakıda F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, Belinski adına mərkəzi şəhər uşaq kitabxanası (indiki M. Seyidzadə adına), Naxçıvan MR uşaq kitabxanası və Xankəndində Vilayət Uşaq Kitabxanası təşkil edildi. F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının xüsusi layihə üzrə binası olmadığına görə, Bakı şəhərindəki M. Qorki adına kütləvi kitabxananın bazası əsasında təşkil edildi. O vaxt kitabxananın fondunda cəmi 43.000 nüsxə ədəbiyyat var idi ki, onun da 27.337 nüsxəsini uşaq ədəbiyyatı təşkil edirdi. Buna görə də fondu uşaq kitabları ilə daha da zənginləşdirmək üçün kitabxananın əməkdaşları komplektləşdirmə mənbələrindən tam istifadə etməyə başladılar. Bu məqsədlə Azərbaycanın bütün şəhər və rayon uşaq kitabxanalarına xüsusi məktubla müraciət edildi ki, həmin kitabxanalarda olan artıq nüsxəli uşaq ədəbiyyatı əvəzsiz olaraq yenidən yaradılmış Respublika Uşaq Kitabxanasına göndərsin. Eyni zamanda, kitabxananın rəhbərliyi başqa respublikaların kitabxanalarından, o cümlədən Moskva, Sank - Peterburq, Kiyev, Minsk, Kişinyov və s. şəhərlərin kitab mağazalarından sifarişlə kitab almağa nail oldu. Həmin ildə respublika yerli kitabxana kollektoru ilə də müqavilə bağlandı. Lakin bu kollektor kitabxanalar üzrə kitab komplektləşdirməsi işində əsas mənbə olsa da, bəzi hallarda lazım olan uşaq ədəbiyyatı istənilən nüsxədə alınma bilmədiyinə görə yerli mağazalara və çoxcildli kitabların çatışmayan cildlərini əldə etmək üçün bukinist mağazalarına müraciət edildi. Kitabxana rus dilində uşaq ədəbiyyatının pullu məcburi nüsxəsini almaq üçün Moskva Mərkəzi Elmi Kitabxana Kollektoru ilə də müqavilə bağladı. Moskva kollektoru qarşılıqlı razılaşmaya əsasən hər adda kitabdan 5 nüsxə göndərməyə başladı. Bu işə tez bir zamanda rus uşaq ədəbiyyatının kitabxana fondunda artmasına imkan verdi. Azərbaycan müstəqillik qazanana qədər Moskva şəhərindən hər adda kitabdan 3 nüsxə olmaqla, hər il 6 min manat məbləğində 4.700 nüsxəyə yaxın uşaq ədəbiyyatı alınır. 1966 - cı ildə oxucu gəlişi 16.098, kitab verilişi 35.861, fondun sayı 20.000 olmuşdur. Bu baxımdan 1965 - ci ildə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin qərarı ilə Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması uşaqlara kitabxana xidmətinin və onun metodik təminat sisteminin formalaşmasında irəliləyən ciddi addım oldu. Görkəmli alim və maarifçi F. Köçərlinin adını daşıyan Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması nəticəsində uşaqlara kitabxana xidmətinin ümumrespublika metodik mərkəzi meydana gəldi, uşaqlara xidmət edən digər kitabxanalara, o cümlədən , 3 mindən çox məktəb kitabxanasına metodik rəhbərlik təmin edildi. Respublikada uşaq kitabxanalarının fəaliyyətini metodik cəhətdən tənzimləyən mərkəzin yaradılması uşaqlara xidmət edən kitabxanaların təşkilatı – metodik problemlərinin vahid qaydada həllini təmin etməkdən, eyni zamanda ayrı- ayrı kitabxanaların qabaqcılları səviyyəsinə qaldırılmasına kömək etməkdən ibarət idi. Nəhayət, uşaq kitabxanaları üçün metodik mərkəzin

yaradılması ölkədə uşaqlara kitabxana xidmətinin inkişaf perspektivlərinin elmi konsepsiyasının yaradılmasına, bu işə xidmət bütün kitabxanaların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə və tam bir sistem kimi fəaliyyət göstərməsinə hüquqi, nəzəri, metodik və təşkilati zəmin yaratdı. Respublika Uşaq Kitabxanasının elmi – metodik fəaliyyətinin kitabxanaşünaslıq fikrinin son nailiyyətləri zəminində təşkil etmək məqsədilə 70 - ci illərdə zəngin metodik nəşrlər fondu yaradıldı. Bu fondla uşaqlara kitabxana xidmətinin bütün nəzəri, metodik və təcrübə nailiyyətlərini və qabaqcıl təcrübəni əks etdirən ədəbiyyat toplanılmışdı. Fondan kitabxananın öz işçiləri, Bakı şəhərinin bütün uşaq kitabxanaları fəal istifadə edirdilər. Onun əsasında kitabxana işçilərinə hər il orta hesabla 140 - 150 yazılı və şifahi arayış və tövsiyə verilirdi. 60 - 70 ci illərdə Azərbaycanda uşaq kitabxanalarının metodik təminatının vəziyyətini yekunlaşdırarkən qeyd etmək istərdik ki, ümumiyyətlə hər bir kitabxana şəbəkəsində təşkilati – metodik işlərin nəticəsi müvafiq şəbəkədə oxuculara xidmət işinin səmərəliliyi ilə ölçülür. Əvvəllər Respublika Maarif Nazirliyində və Nazirlər Soveti yanında Mədəni Maarif İşləri Komitəsində metodist kimi çalışmış, 1959 - 1965 - ci illərdə M. F. Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanasının elmi - metodik şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləmiş təcrübəli kitabxanaşünas, respublikanın əməkdar kitabxanaçısı Həsənağa Rzaquliyev şöbənin rəhbəri vəzifəsinə dəvət edilmişdir. Respublika Uşaq Kitabxanası öz fəaliyyətinin ilk illərində şəhər və rayon mərkəzi uşaq kitabxanalarının ayrı - ayrı rejionlar üzrə metodik mərkəz kimi formalaşmasına xüsusi diqqət yetirirdi. Bu məqsədlə respublika kitabxanasının metodistləri və təcrübəli əməkdaşları şəhərlərə və rayon mərkəzlərinə çoxsaylı ezamiyyətlər təşkil edərək uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik təminatının dayaq bazalarını yaratmağa başladılar. Yalnız 1966 - cı ildə belə ezamiyyətlərlə respublikanın 24 rayonu əhatə olunmuş Ağcabədi, Ağsu, Astara, Bərdə, Quba, Qubadlı, Dəvəçi, Yevlax, Zəngilan, Zərdab, Kəlbəcər, Masallı, Mingəçevir, Naxçıvan, Şəki, Ucar, Xaçmaz, Şamaxı və rayon və şəhərlərdə dayaq bazaları yaradılmışdı. Eyni zamanda həmin yerlərdə zona kitabxana işçilərinin seminar – müşavirəsi təşkil edilir və konkret olaraq “Mərkəzi rayon (şəhər) uşaq kitabxanası bölgədə uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik mərkəzi kimi formalaşması vəzifələri” məsələsi müzakirə edilirdi. Geniş kitabxana ictimaiyyətinin iştirakı ilə keçirilən seminar – müşavirələrdə Respublika Uşaq Kitabxanasının əməkdaşları uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik təminatının forma və metodları, metodik işin təşkili, qabaqcıl təcrübənin ümumiləşdirilməsi, uşaq kitabxanası işçilərinin ixtisasının artırılması və s. məsələlərə dair məruzə və çıxışlar edir, kitabxana işçilərinə yerlərdə əməli köməklik göstərir və təlimatlar verirdilər. 1966 - 1970 - ci illərdə bu kimi seminar – müşavirələr 12 şəhər və rayonda Bakı, Şəki, Şəmkir, Gəncə, Naxçıvan, Quba, Salyan, Xankəndi və s. yerlərdə ətraf rayonlar cəlb olunmaqla təşkil edilmişdi. 1969 - cu ilin oktyabr ayında Respublika Uşaq Kitabxanası Azərbaycan Dövlət Kitabxanası ilə birlikdə Oğuz rayonunda Sovet Azərbaycanının 50 illiyi qarşısında 2 günlük seminar müşavirə təşkil etmişdir. Bu tədbirdə uşaqlara kitabxana xidmətinin aktual məsələləri müzakirə edilmiş, uşaqlar arasında diyarşünaslıq biliklərinin təbliği, kənd kitabxanalarında uşaqlara xidmətin

təkmilləşdirilməsi diqqət mərkəzinə çəkilmişdir. Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən 1966 -1977 - ci illərdə keçirilmiş seminar müşavirələrdə qəbul olunmuş qərarlarda uşaqlara kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılmasının cari vəzifələri, bölgədə kitabxana işinə vahid rəhbərlik sisteminin formalaşması, uşaqlara kitabxana xidmətinin kompleks planlarının tutulması, bu işə ictimai təşkilatların cəlb edilməsi, bu sahədə şəbəkələrarası qabaqcıl təcrübə mübadiləsinin təşkili, uşaq mütaliəsinə rəhbərlik edən kitabxana işçilərinin ixtisasının artırılması nəzərdə tutulur və onların icrasına nəzarət edilirdi. F. Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanasının ilk metodik fəaliyyətində yerlərə gedişlərə və kitabxanaçıların bilavasitə iş yerində təlimatlandırılmasına xüsusi diqqət verilirdi. Bunu kitabxananın 1966 - 1974 - cü illərdə ezamiyyələrlə əhatə olunmuş rayonların sayına dair göstəriciləri sübut edir. Bu dövrdə respublikanın şəhər və rayonlarına gedişlərin ümumi sayı və kitabxanaların əhatəliliyi illər üzrə aşağıdakı kimidir: 1966– cı ildə - (96 kitabxanadan) 24 - ü; 1967 – ci ildə - (125 kitabxanadan) 33- ü; 1968 – ci ildə -(116 kitabxanadan) 35 – i; 1969 – cu ildə - (114 kitabxanadan) 34 – ü; 1970 - ci ildə - (122 kitabxanadan) 33 – ü; 1972 - ci ildə - (106 kitabxanadan) 25 – i; 1974 - cü ildə - (108 kitabxanadan) 30 – u əhatə olunmuşdur.

RUK - sı öz fəaliyyətinin yalnız ilk beş ilində, yəni 1966 - 1970 - ci illərdə respublikanın şəhər, rayon və kənd kitabxanalarına, o cümlədən, uşaq, kütləvi və məktəb kitabxanalarına 159 gediş təşkil edərək 604 təlimati - metodik köməklik göstərmişdir. 1968 - ci ildə təşkil edilmiş ezamiyələr zamanı 43 rayon mərkəzi uşaq kitabxanasına, 15 rayon məktəb kitabxanasına, 5 kənd kitabxanasına və 7 kənd məktəb kitabxanasına metodik köməklik göstərilmişdir. 1971 - ci ildə şəhər və rayonlara 33 ezamiyyə təşkil edilmiş və il ərzində 42 rayon, 43 kənd və 19 məktəb kitabxanasına metodik köməklik göstərilmişdir. 1966 - 1974 - cü illərdə hər bir mərkəzi uşaq kitabxanasına ildə orta hesabla 15 - 20 nüsxə metodik ədəbiyyat göndərilmişdir. Yalnız 1966 - cı ildə belə şöbələr 8 şəhərdə Gəncə, Naxçıvan, Sumqayıt, Tovuz, Mingəçevir, Xaçmaz, Lənkəran, Şəki şəhər Mərkəzi Uşaq Kitabxanalarında metodik şöbələr yaradılmışdır. Bu dövrdə Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən tərtib edilmiş metodik vəsaitlər aşağıdakı qruplara ayırmaq olar:

1. Müəyyən bilik sahəsinə dair ədəbiyyatın təbliğinə yönəlmiş vəsaitlər;
2. Siyasi kampaniya, tarixi, əlamətdar hadisələr və günlərlə bağlı kitabxanaların fəaliyyətinə dair vəsaitlər;
3. Yeniyetmələrin və uşaqların ayrı - ayrı qrupları içərisində kitabxana işinə həsr edilmiş vəsaitlər;
4. Uşaq kitabxanalarında oxucularla işin müxtəlif metodlarına həsr edilmiş vəsaitlər.

Bu vəsaitlərdən “Yayda nə oxumalı” seriyası altında 2- 8 ci sinif şagirdləri üçün kitab siyahıları, “İllik əlamətdar və tarixi günlər təqvim”, “Kosmonavt günü”(1968), “Diyarşünaslıq üzrə müsabiqənin təşkili” (1968), “A. S. Puşkin” (1969), “Azərbaycan yazıçıları” (1971), “Kitabxanalarda uşaq kitabı həftəsinin keçirilməsi metodikası” (1972) və s göstərmək olar.

1966 – cı il – 6 adda; 1967 – ci il 10 adda; 1968 – ci il – 27 adda; 1969 – cu il – 28 adda; 1970 – ci il – 24 adda; 1971 – ci il – 12 adda; 1972 – ci il – 16 adda; 1973 – cü il 18 adda; 1974 – cü il 20 adda.

1968 - ci ildə Respublika Uşaq Kitabxanası fondunun işçiləri “Uşaqların mütaliə tərbiyəsində kitab və kitabxananın rolu” mövzusunda metodik məktubu , komplektləşdirmə şöbəsinin əməkdaşları isə “Rayon uşaq kitabxanalarının fondunun komplektləşdirilməsi haqqında əsasnamə “ ni rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edib yerlərə göndərmişlər. 1971 - 1974 - cü illərdə isə respublikada müstəqil uşaq kitabxanalarının sayı 10, ümumi kitab fondu 360 min nüsxə, oxucuların sayı 16.400 nəfər, kitab verilişi 323 min nüsxə, kitabxanaya gəliş 334 min nəfərədək artmışdır. 1995 - ci il yanvar ayının 1 - nə olan məlumatlara görə, F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının kitab fondunda 208.619 nüsxədən artıq ədəbiyyat toplanmışdır. Bu da məktəbli oxucuların və mütaliyəyə rəhbərlik edənlərin müxtəlif sorğu və tələblərini vaxtında ödəməyə imkan verir. Kitab fondunun ildən - ilə zənginləşdirilməsi, məktəbli oxucuların sayının durmadan artması Respublika Uşaq Kitabxanasının fəaliyyətinin genişlənməsi ilə əlaqədardır. Elmi metodika şöbəsi fəaliyyətə başladığı dövrdən, yəni 1965 - ci ildən rayon uşaq kitabxanalarından daxil olan illik mətn, statistik hesabatları və illik iş planları əsasında “Uşaq kitabxanalarının fəaliyyəti icmalı” adlı vəsait nəşr edib rayonlara göndərmişdir. F.Köçərli adına RUK-sının elmi-metodika şöbəsi kitabxana yarandığı gündən - 1965-ci ildən fəaliyyət göstərir. EMŞ-si respublikada uşaqlara xidmət edən kitabxanalar üçün elmi-metodik mərkəzdir. Elmi-metodik mərkəz kimi kitabxana öz metodik funksiyalarını elmi-metodika şöbəsi vasitəsilə həyata keçirilir. Elmi-metodika şöbəsi respublika uşaq kitabxanalarının işini toplayıb analiz və sintez edir, onların hesabatını hazırlayıb rəhbər orqanlara çatdırır, elmi-tədqiqat işləri aparır, qabaqcıl təcrübəni bütün ölkəyə yayır, rayonlara ezamiyyələr edir, yeni layihələrin işlənməsində və kitabxananın tədbirlərində yaxından iştirak edir. Elmi-metodika şöbəsində ixtisasa aid elmi-kütləvi yazılar, əlamətdar və tarixi günlərlə bağlı metodik vəsaitlər çap olunur və bu vəsaitlər uşaq kitabxanalarına göndərilir. Yubiley günləri ilə bağlı yazılarda görkəmli şəxsiyyətlərin, yazıçı və şairlərin kitabxana-bibliografya qaydası ilə təbliğ olunmasının metodikası verilir. Belə vəsaitlərdə milli bayramlar, əlamətdar günlər də öz əksini tapır. Şöbəmizdə ixtisasla bağlı yazılan metodik vəsaitlər isə kitabxana işindən, kitabxana sahəsində baş verən yeniliklər haqqında kitabxana işçilərinə məlumat verir. Şöbənin hazırladığı metodik vəsait və elmi işlər kitabxanamızın saytında geniş işıqlandırılır. Şöbə rayon uşaq kitabxanalarının iş fəaliyyətini daha da zənginləşdirmək məqsədilə seminar-müşavirə, elmi konfrans və “dəyirmi stol” tədbirlərini həyata keçirir. Uşaqların düzgün tərbiyə olunması və mükəmməl tədrisi cəmiyyətin qarşısında duran ümdə vəzifələrdən biridir. Bunun üçün ölkə ərazisində müxtəlif qurumlar fəaliyyət göstərir. Respublika uşaq kitabxanaları üzrə başlıca metodik mərkəz sayılan F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası da bu sahədə mühüm işləri həyata keçirən mədəniyyət ocağıdır. Moskvada Dövlət Uşaq kitabxanasında "Klub detskix kniq" fəaliyyət göstərirdi. Mədəniyyət Nazirliyinin xətti ilə o klubun üzvü olmuşduq.

Bizə göndərilən kataloqlar əsasında sifariş etmə və yeni ədəbiyyat əldə etmə imkanımız yaranıb. Kitabxana bu gün də uşaqlarla gərgin işləyir, onların tərəkürünün formalaşması, dünyagörüşünün genişlənməsi üçün öhdəsinə düşən işi layiqincə yerinə yetirir. Əsası 1965-ci ildə qoyulan kitabxanamız zəngin kitab fondu ilə xüsusilə fərqlənirdi. Kitablara bağlı heç bir çətinliyimiz yox idi. Axı təkcə dərslər ədəbiyyatı və bədii ədəbiyyat uşaq ədəbiyyatı fondu demək deyil. Məktəb proqramı ilə bağlı əlavə ədəbiyyata xüsusi tələbat var idi. Bu da bizim kiçik oxucularla sıx təmasda olmağımız üçün geniş imkan yaradırdı. Yeni əsrin lap əvvəllərində dövlət proqramı ilə həyata keçirilən sərəncamlardan biri kiril əlifbasından latın qrafikasına keçilməsi oldu. Uşaqların yeni qrafika ilə təhsil alması əvvəlki kitab ehtiyatını demək olar ki, yararsız etdi. Yeni qrafika ilə bağlı ədəbiyyatın olmaması oxucuya rədd cavabı vermə problemini yaratdı. Nə sinifdən xaric oxu ilə bağlı, nə də dərslərə kömək məqsədilə yeni buraxılmış ədəbiyyat vardı. Nəhayət ki, ölkə prezidentinin latın qrafikası ilə kitabların yenidən nəşri barədə sərəncamının məntiqi yekunu olaraq yeni, nəfis tərtibatlı kitablar əldə etdik. Bu qərardan sonra artıq ucqar kəndlərdə də kitabxanalar latın qrafikası ilə nəşr olunmuş kitablarla təmin edildi. Nəşriyyatlar, müəlliflər hansı kitabları çap ediblərsə, həmin kitabların əldə edilməsinə nail olmağa çalışırıq. Son dövrlərdə "Tutu", "Çaşıoğlu" nəşriyyatları ilə iş birliyi qururuq. Onlara öz rəy və təkliflərimizi bildiririk. Onlar da imkan daxilində bizim arzu etdiyimiz ədəbiyyatın nəşrinə nail olmağa çalışırlar. 1986-cı ildən I kateqoriya ilə işləyən F.Köçərli adına uşaq kitabxanasının işçiləri öz işlərini əlamətdar günlər təqvimini əsasında davam etdirərək müxtəlif rəngarəng tədbirlərlə məktəblərdə, uşaq evlərində, uşaq bağçalarında öz oxucularını sevindirirlər. Az.TV-nin "Çıraq", "Sərbəst düşüncə" uşaq verilişləri kitabxananın oxu zalında müntəzəm olaraq uşaq şair və yazıçıların yaradıcılığına müraciət edərək çəkiliş aparır və bununla da uşaqlarda kitaba, mütaliyəyə maraq oyadırlar. İl ərzində KİV-dən "Mədəniyyət", "Xalq", "Azərbaycan", "Şəkər villası", "Etiraf", "İki sahil" və digər mətbu orqanlarında kitabxananın fəaliyyəti işıqlandırılmışdır. 2005 - ci ilin avqust ayında kitabxananın avtomatlaşdırılması məqsədilə Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən "İRBİS" proqramı alınaraq kitabxanada tətbiq olunmuşdur. Əvvəlcə kitablaşdırma və komplektləşdirmə şöbəsində Prezidentin sərəncamı ilə çap olunub kitabxanaya alınmış kitablar proqramda işlənmişdir. Bu iş davam etməklə yanaşı məlumat bibliografiya şöbəsində də sentyabr ayından kitabxanaya alınan qəzet və jurnal məqalələri işlənməyə başlanmışdır. Uçot və qeydiyyat bölməsində yeni yazılmış oxucular, kitab verilişi proqrama daxil edilmişdir. 1990-cı ildə kitabxananın nəzdində "Körpəm" Eksperimental Uşaq Teatr Studiyası yaradılmış, geniş repertuarda dəfələrlə cəbhə bölgələrində, uşaq evlərində tamaşalar göstərmişlər. Hər il seçmə tur ilə uşaqlar teatra qəbul olunur, nitq və səhnə mədəniyyəti dərslərini keçməklə aktyorluq sənətinin sirlərinə yiyələnirdilər. Teatrın bütün tədbirləri Azərbaycanda fəaliyyət göstərən televiziya kanallarında göstərilirdi. "Körpəm" EUT-un İctimai Televiziya və Radio Yayınları Şirkətinin "Oyun saati" adlı uşaq verilişi göstərilirdi. Hamiliyə götürdüyümüz 1 və 3 saylı uşaq evlərinin uşaqları tez-tez teatrın tamaşalarında iştirak edir, keçirilən yarışlarda fərqlənənlər,

İştirakçılar mükafatlandırılırlar. Böyük Britaniyanın OXFAM humanitar yardım təşkilatı kitabxanamızda “Danışan kitablar” guşəsini açmış, 700-dən çox audio kasset hədiyyə etmişdir. Burada qrup halında kitabxanaya gələn kiçik yaşlı oxucular üçün nağıllar, azərbaycan yazıçılarının əsərləri, uşaq hüquqları ilə bağlı mətnlər səslənir. Kitabxanamız İFLA- nın 63-cü konfransında, Türkiyə kitabxanaları, “ABŞ əhalisinin həyatında kitabxanaların rolu” proqramlarında dəfələrlə iştirak edərək, uşaq kitabxanalarının inkişafı ilə bağlı dəyirmi stol, səfirliklərin nümayəndələri ilə görüşlər keçirmişdir. 2001- 2003-cü illərdə Açıq Cəmiyyət İnstitutunun kitabxana proqramında iştirak edərək 3 layihəmiz qrant udmuş, “İnternet sinif otağı”, “Biləyən” multi media zalı açılaraq uşaqların istifadəsinə verilmişdir. İki il ərzində 1500-dən çox uşaq “Kompüter savadlılığının əsasları”, “Mətnlərin sürətlə yığılması” kurslarında fəal iştirak etmiş, internetdən istifadə etməklə dünya sivilizasiyasının geniş imkanlarına yiyələnmişlər. “Gələcəyin dialoqu: Uşaqlar və kitablar” adlı üçüncü layihə əsasında əksəriyyəti qaçqın olan uşaqlar layihəyə cəlb olunaraq, 800- dən çox kitabın cildlənməsində iştirak etdilər. Onlar kitabların cildlənməsi ilə bağlı keçirilən dərslərdə təlimatlanaraq 6 ay əmək haqqı almışlar. “İnternet-sinif” və “Biləyən” multi-media zalında uşaqlar internetdən istifadə etməklə istədikləri materialları əldə edə bilmiş, həmçinin CD disklərdən istifadə etmişlər. 2004-cü ildə “Mədəni – Maarif ” jurnalında bizim təklifimiz ilə “Uşaq kitabxanalarına kömək” rubrikası açılmış, elmi-metodiki vəsaitlər artıq jurnalın hər bir nömrəsində işıqlanır. Kitabxana əvvəlki illərdə olduğu kimi yenə də respublikanın bir sıra uşaq kitabxanalarına əməli və metodiki köməklik göstərmişdir. İsmayılı Uşaq kitabxanasını hamiliyə götürmüş, Böyük Britaniyanın OXFAM humanitar təşkilatı tərəfindən “Danışan Kitablar”-ın 120 kaseti və audiomaqnitafon, yazıçı və şairlərin A3 formatda şəkilləri çərçivəyə salınaraq kitabxanaya hədiyyə edilmişdir. Kitabxananın veb-saytı hazırlanmış, (childlibbaku.aznet.orq) kitabxana haqqında tam informasiya orada öz əksini tapmışdır. Mədəniyyət Nazirliyinin Avropa Şurası ilə birgə STAGE layihəsi üzrə keçirdiyi debatlarda iştirak etmiş, uşaq kitabxanalarının gələcək inkişafı ilə bağlı təkliflərimizi vermişik. Kitabxanamız ABŞ səfirliyi nəzdində Təhsil Mərkəzinin regionlarda kitabxana işi ilə bağlı keçirdikləri görüşlərdə iştirak edir. Uşaq ədəbiyyatının nəşri problemləri ilə bağlı dəyirmi stol keçirmiş, nəşriyyatlar, uşaq yazarları ilə müzakirələr aparmışıq. Kitabxananın nəzdində “Gənc müxbir” dərnəyi fəaliyyətə başlamışdır. Ədəbiyyat dərnəyinin fəal üzvlərinin ikisinin kitabı çap olunmuş, məktəblərdə kitabxanalara verilmişdir. Böyük Vətən Müharibəsinin 60 illiyi ilə bağlı inşa yazı və rəsm müsabiqəsinin elanı uşaq qəzetləri vasitəsilə verilmiş, mayın 6-da qaliblər müəyyənləşərək, mükafatlandırılmışdır. Bu gün kitabxanalara dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşılır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli fərmanla bağlı 2005- ci ildə hərəsindən 60 nüsxə olmaqla 185 adda kitab almışıq. Çox sevinirik ki, bu kitablar kitabxanalara hədiyyə olunmuş və respublikamızın ən ucqar rayon kitabxanaları belə, həmin kitablarla təmin olunmuşlar. Kitabxanalar beynəlxalq - Kırım, İFLA, Anapa,

Lipetsk konfranslarda iştirak etməklə Müstəqil Azərbaycanımızın kitabxana işi sahəsindəki uğurlarını dünya ictimaiyyətinə çatdırırlar. 2003-cü ildə Azərbaycan kitabxanaçıları beynəlxalq qonaqlar üçün təşkil olunmuş proqramda iştirak etməklə ABŞ-ın 5 ştatında olmuş, hazırda həmin ştatların kitabxanaları ilə əlaqə saxlanılmaqdadır. Həmçinin Amerikanın ölkəmizdəki səfirliyinin köməyi ilə ingilis dilində uşaq kitabları, tərcümə mərkəzinin sifarişi ilə “Tutu” nəşriyyatında buraxılan azsaylı xalqların nağılları kitabxanaya hədiyyə (10 min nüsxə) edilmişdir. İsveçrə, Türkiyə, Ukrayna, Moldova, Almaniya, Sloveniya, Bosniya ölkələrinin şəhər kitabxana cəmiyyətləri ilə müqavilə yaradılmış, həmin ölkələrə Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı göndərilmişdir. 2009-cu ildə Almaniyanın Azərbaycandakı səfiri Per Kristofer Stançinanın təşəbbüsü ilə kitabxanada alman uşaq ədəbiyyatı sərgisi keçirilmişdir. Tədbiri keçirməkdə əsas məqsədimiz alman mədəniyyətinin təbliği, uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin nümayiş etdirilməsi və onlara maraq yaratmaq idi. Sərgidə alman uşaq ədəbiyyatının multimedia nümayişi oxucuların daha çox xoşuna gəldi. Almaniyanın Azərbaycandakı səfiri Sülh mövzusunda üç plakati və 121 uşaq kitablarını kitabxanamıza hədiyyə etdi. 6 oktyabr 2008-ci il tarixli “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə sərəncamı kitabxana işinin inkişafında yeni bir mərhələyə başlanğıc verən mühüm sənəd kimi ölkə Prezidentinin bütövlükdə mədəniyyətə və mədəni dəyərlərimizə diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. Çünki kitab bilik mənbəyi olmaqla yanaşı, mədəniyyət daşıyıcısıdır. Buna görə də inkişaf etmiş xalqlar kitaba xüsusi önəm verir, onun yazarına, nəşrinə və təbliğinə qayğı ilə yanaşırlar. Uşaqların informasiya tələbatının ödənilməsi, onların mütaliyəyə cəlb edilməsi uşaq kitabxanaları qarşısında duran ən vacib məsələlərdən biridir. Bizim kitabxanamız bu gün yeniyetmələr içərisində daha çox oxunan yazıçı Varisin kitablarının üz qabığında getmiş şüarından deviz kimi istifadə edib oxu zalında uşaqların diqqətinə çatdırmışdır: “Kitab oxumağın vaxtıdır”.

Son illərdə Dövlət Proqramının həlli istiqamətində atılan addımlardan biri də Elmi metodika şöbəsinin rayonlarda apardığı monitorinqlər, uşaq kitabxanalarında keçirilən rəy sorğularıdır. Aparılan monitorinqlər, sorğulardan sonra F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası Bakı şəhər uşaq və məktəb kitabxanaçıları üçün “Kitabxanaya uşaqların cəlb: Mütaliə haqqında düşüncələr” mövzusunda elmi konfrans keçirmişdir. Konfransda müəllimlər, valideynlər, uşaq və məktəb kitabxanaçıları, yazıçılardan Nüşabə Məmmədli, Rafiq Yusifov, Sevinc Nuru qızı, Gülzar İbrahimova, “Mədəniyyət” qəzetinin müxbiri, Ombudsman nümayəndəliyindən, “Uşaqdan uşağa sülh şəbəkəsi” iştirak edirdi. Konfransı keçirməkdə əsas məqsədimiz uşaqların mütaliyəyə cəlb olunması ilə bağlı qarşıda duran problem məsələlərin aradan qaldırılması və həlli istiqamətində mütəxəssis rəylərinin bir araya gəlməsi idi. Respublikamızda kitaba marağın azalması ağırlı hal olsa da, artıq ölkəmizdə fəaliyyət göstərən istər dövlət, istərsə də özəl nəşriyyatlar poliqrifik baxımdan keyfiyyətli uşaq kitablarının nəşrini getdikcə artırır. Bu gün paytaxtın kitab mağazalarından öz məhsullarımız olan və bir çox keyfiyyətlərinə görə alıcını qane edən belə uşaq kitablarına rast gəlmək olar.

Kitabların tanıtılması və oxucuya sevdirməsi işinin ağırlığı isə daha çox biz kitabxanaçıların üzərinə düşür. Müstəqilliyimizin 20 illiyi ərəfəsində digər mədəni-kütləvi tədbirlərlə yanaşı, kitab nəşri və təbliğinə həsr edilən görüşlərin, sərgilərin keçirilməsi bu səpkidən olan tədbirlərin önəmlisidir. Belə tədbirlərdən biri məhz F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə gerçəkləşdirdiyi “Kitab karvanı: uşaq kitabları İpək yolu ilə” adlı uşaq və yeniyetmələr üçün səyyar kitab sərgisidir. Elmi metodika şöbəsi olaraq gələcəyimiz olan uşaqlara nəşə edə bilməyiksə, özümüzü xoşbəxt sanırıq. Cəmiyyətin həssas və kövrək zümrəsi olan uşaqlar ölkəmizdə daim yüksək qayğı, diqqət və nəvazişlə ətəə olunmuşlar. Azərbaycan cəmiyyəti həmişə uşaqlara məhəbbətlə yanaşmış, onların sağlam və gümrah, eyni zamanda, savadlı və vətənpərvər böyümələri üçün hər cür şərait yaratmağa çalışmış, necə deyirlər, hər şeyin yaxşısını uşaqlara vermiş.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2008-ci il 22 dekabr tarixli sərəncamı ilə 2009-cu ilin "Uşaq ili" elan edilməsi də Azərbaycan dövlətinin uşaqlara sonsuz qayğısının bariz təzahürü sayılmalıdır. Bu mühüm kampaniya çərçivəsində respublikamızda uşaq hüquqları sahəsində ardıcıl və məqsədyönlü xarakter daşıyan tədbirlər həyata keçirilmişdir. Amma əslində təkcə 2009-cu ildə deyil, bütün sonrakı illərdə də uşaqların problemlərinin həllinə Azərbaycan dövləti öz diqqətini bir an belə azaltmamış, əksinə, daim artırmağa çalışmışdır. Uşaq Hüquqları Konvensiyasının qəbul edilməsinin 20 illiyi, həmçinin 2009-cu il uşaq ili ilə əlaqədar kitabxanamız Hüquq həftəsi çərçivəsində bir çox məktəblərdə yuxarı sinif şagirdləri arasında “Hüquq biliciləri” adlı maariflənmə işi aparmış, diskussiya təşkil etmişdir. Tədbirdə Ombudsman nümayəndələrindən hüquqi maarifləndirmə sektorunun baş məsləhətçiləri iştirak etmişdir.

Hüquq həftəsi çərçivəsində keçirilən tədbirlərdən- “Baş rolda mənim hüquqlarım” adlı rəsm müsabiqəsində də yetmişdən çox uşaq iştirak etmiş, qaliblər mükafatlanmışdır. Hüquq həftəsi çərçivəsində yekun olaraq 1 sayılı məktəbdə “Uşaqları qoruyaq” adlı bayram keçirilmişdir. Bayram (sözləri Gülnur Aslan, musiqisi Novruz Aslan) Rəşad İlyasovun ifasında “Uşaqları qoruyaq” klipinin proyektor vasitəsilə nümayişi ilə başlamış və “Qoy həmişə günəş olsun” musiqisinin müşayiəti ilə sona çatmışdır.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası artıq neçə illərdir ki, R.Zorge adına parkda, dahi klassikimiz Nizaminin heykəli qarşısında müasir Azərbaycanın müstəqilliyinin memarı, qurucusu olan ulu öndərimiz, ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin anadan olması günü ilə əlaqədar hər il “Uşaq kitab bayramı” keçirir. Uşaqlar arasında keçirilən “Heydər Əliyevin şah əsəri – Müstəqil Azərbaycan” adlı şəkil müsabiqəsinin qaliblərini şəxsən Mədəniyyət və Turizm naziri Ə.Qarayev təbrik edərək onlara fəxri diplomları təqdim etmişdir. Kitab bayramında uşaqların çox sevdikləri nağıl kitablarının paradı keçirilərək bütün kitabsevərlərin diqqətini cəlb etmişdir. Tədbirdə “Kitablar “ öz ürək sözlərini nəşriyyatlara, yazıçılara bildirmişlər. Kitab bayramında təşkil olunmuş “Heydər baba – Millət atası”, “Heydər Əliyev və uşaqlar” “Əsrin müqaviləsindən başlanan yol”, “Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanlıyam!”, “Xalqa, Vətənə, Dövlətə sədaqət”, “Millətin

xilaskarı”, “Təbiət bizim evimizdir”, “Mənim nağıllı dünyam”, “Sənin maraqlı dünyam”, “Göyərçin -50”, “Yeddi rəngli kəmərim” kitab sərgilərilərinə uşaqlar maraqla baxmış, A.Şaiq adına Kukla Teatrının hazırladığı “Cik-cik xanım” tamaşası da balacaları sevindirmişdir. Dövlət Uşaq Filarmoniyası, Bülbül adına musiqi məktəbi, T.İsmayılov adına Uşaq və Gənclər Yaradıcılıq Sarayı, Bakı şəhər məktəbləri, İncəsənət gimnaziyasının şagirdləri də öz maraqlı ifaları ilə yadda qalmışlar. Kitabxanaçılar kiçik yaşlılar arasında viktorina keçirmiş, viktorinada suallara düzgün cavab verənlər kiçik hədiyyələrlə mükafatlandırılmışdır. Tədbirdə uşaq yazıçı və şairlərindən Ələmdar Quluzadə, Rafiq Yusifoğlu, Sevinc Nuruqızı, Gülzar İbrahimova çıxış edərək bayram münasibətilə uşaqları təbrik etmişdir. Kitab bayramları bir daha oxucuların Müstəqil Azərbaycanımızda kitabxanaya, kitabə olan sevgisini nümayiş etdirmişdir.

2009-cu il Uşaq İli ilə əlaqədar “Dünya uşaq ədəbiyyatının inciləri” adlı beynəlxalq kitab sərgisinin açılışı olmuşdur. Tədbirdə uşaq yazıçı və şairləri, naşirləri, sərgidə iştirak edən 20 dövlətin səfirliklərinin nümayəndələri, KİV nümayəndələri, nəşriyyatların redaktorları, kitabxananın işçiləri, məktəblilər, uşaq baxçasının məktəbə hazırlıq qrupunun uşaqları iştirak etmişdir. Tədbiri keçirməkdə məqsədimiz kitab mədəniyyətinin təbliği, dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin daha aydın şəkildə geniş oxucu kütləsinə göstərilməsi, ona maraqlı yaratmaqdan ibarət idi. Sərgidən sonra kitabxanaya hədiyyə olunmuş kitablar kitabxananın dünya uşaq ədəbiyyatı fondunda saxlanılır və geniş oxucu kütləsinin istifadəsinə verilmişdir. Türkiyə, Amerika, Böyük Britaniya, Almaniya, Yaponiya, Rusiya, Ukrayna, Belarusiya, Litva, İran, Hindistan, İtaliya, Polşa, Norveç, Bolqarıstan, Estoniya, İspaniya və digər ölkələrin səfirlikləri öz uşaq ədəbiyyatlarını kitabxanada nümayiş etdirməklə təkcə uşaq ədəbiyyatı nəşri ilə məşğul olan nəşriyyatların, redaktorların, yazarların deyil, həmçinin uşaqların maraqlına səbəb oldu. Təxminən 1500-ə yaxın dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələri sərgidə nümayiş etdirilmiş, sərgidən sonra isə kitabxananın fonduna hədiyyə edilmişdir. İtaliyanın Azərbaycandakı səfiri Mario Baldi öz uşaq kitablarını kitabxanamıza hədiyyə etmişdir. Amerika səfirliyinin tərcümə layihəsi əsasında çap edilmiş azsaylı xalqların nağılları, “Göy qurşağı ” jurnalı, kitabxananın adı həkk olunmuş qələm və təqvimlər, Azərbaycan nağılları sərgi iştirakçılara paylanmışdır.

2010-cu ildə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası ilk dəfə olaraq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə Xaçmaz rayonunda ekologiyaya ilinə həsr olunmuş “Ekoloji kitab bayramı” keçirmişdi. Tədbiri keçirməkdə məqsədimiz təkcə ekologiyaya deyil, müxtəlif mövzularda dair ədəbiyyatın ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması, kitab bayramı ilə mütaliyəyə maraqlı yaratmaq idi. Keçirilən “Ekologiyaya və biz” adlı rəsm müsabiqəsi, “Yurdumuzu gülüstana çevirək”, “Yaşıl həyat” adlı aksiyalarda uşaqlar iştirak etməklə ekologiyaya aid kitablarla daha yaxından tanış oldular. Tədbirdə kiçik yaşlı uşaqlar kitab, təbiətin mühafizəsi ilə bağlı şeirlər söylədi, mahnılar oxudu. Kitabxanaçılar təbiətdə davranış qaydaları ilə bağlı kiçik yaşlılarla viktorina keçirdi və viktorinada suallara düzgün cavab verənlər kiçik hədiyyələrlə mükafatlandırıldı.

BMT 21 mart gününü - Beynəlxalq Novruz Günü elan etmişdir. Bununla əlaqədar F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 16 mart 2011-ci ildə “Rusiya-Azərbaycan: İki mədəniyyətin dialoqu” adlı telekörpü keçirmişdir. Tədbiri keçirməkdə əsas məqsəd Rusiyada yaşayan Azərbaycanlı uşaqlara elimizin gözəl bayramı olan Novruzla bağlı məlumat vermək, uşaqların ifasında el şənliyini göstərməklə milli, mənəvi dəyərlərimizin dünyanın hər bir yerində qorunub saxlanmasına nail olmaq idi. Tədbirdə Novruz bayramı ilə əlaqədar kitab sərgiləri, bayram süfrəsi təşkil olunmuşdu. Bayramda uşaqların sevimli yazıçılarından Nüşabə Məmmədli, Sevinc Nuruqızı, Gülzar İbrahimova, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Kitabxana sektorunun müdiri Lətifə xanım Məmmədova, həmin şöbənin məsləhətçiləri, Rusiyanın Azərbaycandakı səfirliyinin əməkdaşı, Dünya Azərbaycanlıları Həmrəyliyi İctimai Birliyinin sədri Tofiq Əlizadə, Azərbaycan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının rəqs kollektivi iştirak edirdi. Volqoqrad şəhəri Vilayət Uşaq Kitabxanasında təşkil olunmuş telekörpüdə Volqoqrad Vilayət Mədəniyyət Komitəsinin katibi Qepfner Viktor Petroviç, Milli Məsələlər üzrə Komitənin katibi Rəna Qasımova, “Ümumrusiya Azərbaycan Konqresi” Volqoqrad Vilayəti üzrə regional şöbənin katibi Teymur Həsənov, kitabxana işçiləri, Azərbaycanlı uşaqlar və valideynlər iştirak edirdi. 2011-ci il 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiə Günü və Müstəqilliyimizin 20 illiyinə həsr olunmuş “Dünyanı verək uşaqlara” adlı Uşaq Kitabı Bayramı keçirildi. Tədbir “Müstəqil Azərbaycan ” adlı sənədli filmin nümayişi ilə başladı. Tədbirdə uşaq yazıçıları, naşirlər iştirak edirdi. “Müstəqilliyimizin təntənəsi” adı altında reallaşmış tədbirdə dövlət müstəqilliyimizin bərpa tarixi haqqında ətraflı məlumat verildi. Müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsində, əbədiyyətinin və dönməzliyinin təmin edilməsində müasir müstəqil Azərbaycanın memarı və qurucusu, ümummilli lider Heydər Əliyevin əvəzsiz tarixi xidmətləri vurğulandı. Bildiyimiz kimi məktəblilərin asudə vaxtının düzgün təşkili onların müəyyən fəalliyətə cəlb olunması deməkdir. Asudə vaxt düzgün təşkil olunduqda məktəblidə əməyə maraq güclənir, onlarda mədəniyyət və incəsənət nümunələri ilə tanış olmaq həvəsi artır. Asudə vaxtdan düzgün istifadə forması şəxsiyyətin şüur və əqidəsinə, həyata baxışına təsir edir, onların inkişafına təkan verir. Uşaq kitabxanaları gənc nəslin tərbiyəsində misilsiz təsir qüvvəsinə malikdir. Bu sahədə Elmi – metodika şöbəsinin üzərinə xüsusi məsuliyyət düşür. Gənc nəslin tərbiyəsi və mütaliəsi ilə məşğul olan hər bir kitabxanaçı işini elə qurmalıdır ki, yetişən hər bir gənci dövrün tələbinə cavab verə biləcək və bir səviyyəyə çatdıra, bilik və bacarıqlara yiyələndirə bilsin. Uşaqların savadlı, zəhmətsevər, ağıllı və sağlam yetişməsində kitabxanalar da eyni dərəcədə maraqlıdır. Bunun üçün kiçik yaş qrup oxu zalında uşaqların boş vaxtlarının səmərəli keçməsi üçün onlara həm oxumaq, həm də rəngləmək üçün «Elli», «Cırdan», «Bala dili», «Göyərçin», «Günəş», «Elli» jurnalına əlavə olunan «Elli Boya» jurnallarını verirlər. Kitabxanamızda balaca uşaqlar üçün təşkil olunmuş nağıl otağında uşaqlar sərbəst, valideynin, kitabxanaçının köməyi ilə istədiyi nağıl kitabını oxuyur, CD diskə qulaq asır, cizgi filmlərinə baxırlar. Bəli, elm, bilik mənbəyi olan kitab insanın ən yaxın dostu, ən əziz həmdəmidir. Kitabsız hər hansı bir elmin sirlərini dərindən öyrənib

mənimsəmək, hərtərəfli inkişaf edən mədəni insan olmaq mümkündür deyildir. Elmi - texniki tərəqqinin yüksək vüsət aldığı indiki zamanda kitabdan istifadənin əhəmiyyəti də artır. Bilik mənbəyi olan kitablar isə kitabxanalarda cəmlənir. Son onilliklər ərzində respublikamızda kitabın əhali arasında düzgün təbliğ olunması üçün geniş kitabxana şəbəkələri yaradılmış və bu sahədə mühüm işlər görülmüşdür. Məktəbəqədər və kiçik yaşlı qrupu oxucularının asudə vaxtını daha maraqlı keçirmək üçün kitabxanada təşkil olunmuş ekskursiya yaxşı səmərə verir. Uşaq kitabxanaları məktəblərlə əlaqəli işlədiyindən həmin məktəbin kiçik yaşlılarının kitabxanaya ekskursiyaları, kitabxanalarda onlar üçün yaradılmış ən müasir nağıl otaqları, multimedia zalları, dərnəklərlə tanışlıq olmaqla, kitaba, müəllimə daha çox maraq göstərilir. Kitabxanalarda təşkil edilən bütün tədbirlər, xüsusən, dərnək məşğələləri, söhbətlər, disput və müzakirələr, ədəbi-bədii gecələr və s. tədbirlər oxucuların asudə vaxtının səmərəli keçməsinə geniş şərait yaradır, müəllimə marağı artırır. Müasir kitabxana işini yeni informasiya və kommunikasiya texnologiyaları olmadan təsəvvür etmək bir qədər çətindir. İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının insan fəaliyyətinin bir sıra sahələrində olduğu kimi kitabxana işində də tətbiqi ənənəvi kitabxana proseslərinin sürətlənməsinə və optimallaşmasına gətirib çıxarır. Kitabxana işinin avtomatlaşdırılması təcrübəsi dünya ölkələrinə ötən əsrin 60-cı illərindən tanış olsa da, Azərbaycanda bu tip fəaliyyətin həyata keçirilməsi 90-cı illərin sonlarına təsadüf edir. Hələ 2001-ci ildə Amerika səfirliyi nəzdində fəaliyyət göstərən Treninq Mərkəzində kitabxanaçılarımız “Kitabxanalarda avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri “ ilə bağlı kurslarda iştirak etsələr də kitabxanalarda sistemli proqram tətbiq olunmamışdı. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşəbbüsü ilə kitabxanalarda bu iş başladı. “İRBİS-64” avtomatlaşdırılmış proqramı alınaraq 2005-ci ildən kitabxanamızda tətbiq olunmağa başladı. Məlumdur ki, kitabxana proseslərinin avtomatlaşdırılması vahid avtomatlaşdırılmış kitabxana informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilməli, kitabxanada tətbiq olunan proqram təminatı bu və ya digər tələblərə cavab verməlidir. Kitabxanamız öz iş prosesini dünya kitabxanaları səviyyəsinə çatdırmağa səy göstərir. Bundan sonra da informasiya təminatı istiqamətində fəaliyyətinin səmərəsinin artırılması, inkişafı və təkmilləşdirilməsi məqsədilə günün tələbləri səviyyəsində mütərəqqi iş üsullarından istifadə edəcək. Kitabxanamızda daim həyat qaynayı, uşaqların dünyagörüşlərinin formalaşması, müəllimə cəlb olunması ilə bağlı daha maraqlı işlər keçirilməsi üçün elmi tədqiqat işləri aparılır, sorgular keçirilir. 1995 - ci il yanvar ayının 1 - nə olan məlumata görə, F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının kitab fondunda 208.619 nüsxədən artıq ədəbiyyat toplanmışdır. Bu da məktəbli oxucuların və müəllimə rəhbərlik edənlərin müxtəlif sorğu və tələblərini vaxtında ödəməyə imkan verir. Kitab fondunun ildən - ilə zənginləşdirilməsi, məktəbli oxucuların sayının durmadan artması Respublika Uşaq Kitabxanasının fəaliyyətinin genişlənməsi ilə əlaqədardır. Elmi metodika şöbəsi fəaliyyətə başladığı dövrdən, yəni 1965 - ci ildən rayon uşaq kitabxanalarından daxil olan illik mətn, statistik hesabatları və illik iş planları əsasında “Uşaq kitabxanalarının fəaliyyəti icmalı” adlı vəsait nəşr edib rayonlara

göndərilmişdir. EMŞ-si respublikada uşaqlara xidmət edən kitabxanalar üçün elmi-metodik mərkəzdir. Elmi-metodik mərkəz kimi kitabxana öz metodik funksiyalarını elmi-metodika şöbəsi vasitəsilə həyata keçirir. Elmi-metodika şöbəsində ixtisasa aid elmi-kütləvi yazılar, əlamətdar və tarixi günlərlə bağlı metodik vəsaitlər çap olunur və bu vəsaitlər uşaq kitabxanalarına göndərilir. Yubiley günləri ilə bağlı yazılarda görkəmli şəxsiyyətlərin, yazıçı və şairlərin kitabxana-bibliografiya qaydası ilə təbliğ olunmasının metodikası verilir. Belə vəsaitlərdə milli bayramlar, əlamətdar günlər də öz əksini tapır. Şöbəmizdə ixtisasla bağlı yazılan metodik vəsaitlər isə kitabxana işindən, kitabxana sahəsində baş verən yeniliklər haqqında kitabxana işçilərinə məlumat verir. Şöbənin hazırladığı metodik vəsait və elmi işlər kitabxanamızın saytında geniş işıqlandırılır. Şöbə rayon uşaq kitabxanalarının iş fəaliyyətini daha da zənginləşdirmək məqsədilə seminar-müşavirə, elmi konfrans və “dəyirmi stol” tədbirlərini həyata keçirir.

Tədbirlərdən nümunələr:

1990-cı ildə – F.Köçərli adına RUK-sı C.Cabbarlı adına RGK-sı ilə “Kitabxana-bibliografiya biliklərinin təbliği” mövzularında birgə Salyan, Göyçay rayonlarında dəyirmi stol;

2001-ci ildə “Açıq Cəmiyyət” İnstitutunun Təlim və İnformasiya Mərkəzinin ixtisasla bağlı təşkil etdiyi kurslarda iştirak etmiş, yeniliklərlə tanış olmuş və öz işlərində tətbiq etmişlər;

2002-ci ildə “Qafqaz” Ərazi İxtisasartırma Mərkəzinin şöbənin işçiləri ixtisasla bağlı təşkil etdiyi seminarda iştirak etmişlər;

2004-cü ildə yazılan elmi işlər: “Məktəblilərdə milli şüurun və milli ləyaqətin tərbiyə edilməsində uşaq kitabxanaların rolu”, “Azərbaycanlılara qarşı iki əsr davam edən genosid” (31 mart Azərbaycanlıların soyqırımını günü)

2005-ci ildə “Hərb tariximizin şanlı səhifəsi”, “Uşaq kitabxanalarında asudə vaxtın təşkili”, “Oxucuların mənəvi-əxlaqi və estetik tərbiyəsində uşaq kitabxanaların rolu” metodik vəsaitlər;

2007-ci ildə 30 may-1 iyun “Ekoloji tərbiyə və ekoloji problemlər: kitabxanaların rolu” beynəlxalq konfransda iştirak etmiş və “Uşaq kitabxanaları və ekoloji tərbiyə” adlı metodik vəsait yazılmışdır;

Zaqatala rayonunda “AİDS-lə mübarizəyə qarşı”, Masallı rayonunda uşaq hüquqlarının qorunması ilə bağlı “Hüquqlarımızı biləndə” seminar-müşavirədə iştirak edib;

2008-ci ildən hal-hazırkı ilə qədər “Kırım-2008” Beynəlxalq konfrans keçirilir və kitabxana işçiləri həmin konfransda iştirak edirlər;

“Milli adət-ənənələrin, bayram və tarixi günlərin uşaq kitabxanalarında təbliği”, “Məktəbəqədər yaşlı oxucuların mütaliəsinə rəhbərlik”, “Məktəbli oxucuların vətənpərvərlik tərbiyəsi” metodik vəsaitlər;

2009-cu ildə uşaq ili ilə bağlı Quba rayonunda seminar (Krim-2009)

2010-cu il “Ekologiya ili” ilə əlaqədar olaraq rayon və kənd kitabxanalarında aksiyalar keçirmiş, ekoloji pasport tərtib olunub göndərilmişdi. “Uşaq kitabxanalarında uşaq hüquqlarının təbliği”;

Kırım 2010 Beynəlxalq Konfrans

Həmin il oxucularda informasiya tələbatını öyrənmək və mütaliyəyə marağı artırmaq məqsədilə elmi konfrans keçirildi. Şöbə Bakı şəhəri uşaq kitabxanaları-13 kitabxana, 128 oxucu üzrə monitorinqlər keçirmiş, rəy sorğuları həmin kitabxanalara paylanaraq oxucu fikirlərini araşdırmışdır. Elmi konfransda monitorinqin nəticələri müzakirə olunmuş və konfrans iştirakçılarında “Mütaliyəyə cəlb etmənin yeni formaları” vəsaiti təqdim olunmuşdu.

2011-ci il Turizm ili ilə əlaqədar “Zirvələrdən üzü bəri gəlir məğrur Azərbaycan” metodik vəsait, Müstəqilliyimizin 20 ili ilə əlaqədar “Ən böyük nailiyyətimiz əbədi müstəqilliyimizdir” metodik vəsait;

Kırım 2011

6 rayonu üzrə təşkil olunmuş (Goranboy, Gəncə, Şəmkir, Tovuz, Qazax, Ağstafa) “Kitabı karvanı: İpək yolu ilə” tədbirdə metodistlərin iştirakı;

Rusiyanın Lipesk şəhərində keçirilən “V Bələdiyyə kitabxanalarının informasiya resurslarının şəhərin inkişafında qolu. Təcrübə və perspektivlər” adlı “Mütaliə” konfransında iştirak ediblər.

İon Kryange adına Moldaviya Milli Uşaq Kitabxanasına elmi ezamiyyə və iş təcrübəsinə əsasən yazılmış “Kitabxana, mütaliə və oxucu” elmi-tədqiqat işi;

2012- ci il İdman ili ilə əlaqədar “İdman bizim dostumuzdur” metodik vəsait;

“ Uşaq kitabxanalarında informasiya texnologiyalarının tətbiqi. Multimedia zalının təşkili” metodik vəsait; “Kitabxana fondlarının öyrənilməsi, mühahizəsi və istifadə edilməsi ” metodik vəsait;

5 cənub rayonu üzrə təşkil olunmuş (Cəlilabad, Masallı, Lerik, Yardımlı, Astara) “Uşaq Kitabı karvanı cənub bölgəsində” tədbirdə metodistlərin iştirakı;

Londonda keçirilən Beynəlxalq Uşaq Kitabı Şurasının 33-cü konqresində iştirak;

2012- Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin xətti ilə “Kitabxanalar üçün informasiya texnologiyaları, kompüter sistemləri və nəşriyyat məhsulları” adlı 16-cı Beynəlxalq konfrans və sərgi- LİBCOM-2012 .

Moskva şəhəri Rusiya Dövlət Uşaq Kitabxanasına elmi ezamiyyə olunmuş və “Müasir uşaq kitabxanalarının vəzifələri” elmi-tədqiqat işi yazılmışdır. Eyni zamanda A.Qaydar adına Moskva şəhəri Uşaq Kitabxanası, M.A.Svetlov adına Moskva şəhər Gəclər kitabxanası və “Dom Loseva” kitabxanalarının iş təcrübəsi ilə tanış olmuşlar. Metodika şöbəsinin fəaliyyəti təkcə bakılı uşaqlara xidmət etməklə bitmir. Məlum olduğu kimi, respublikamızda çoxlu uşaq və məktəb kitabxanası fəaliyyət göstərir. Həmin mədəni - maarif müəssisələrinin işçiləri metodik vəsaitlərə həmişə ehtiyac duyurlar. Xüsusən də gənc kitabxanaçılar. Bizim metodkabinetin işçiləri metodik və bibliografik vəsaitlər hazırlayıb həmin yerlərə göndərməklə kifayətlənmirlər. Onlar özləri də bilavasitə yerlərdə kitabxana işçilərinə əməli köməklik göstərirlər. Söhbət oxucular üçün bilavasitə kitabxanada həyata keçirilən tədbirlərdən düşür. Məlum olur ki, belə tədbirlər zona müşavirələri, kitab sərgiləri, disputlar, görüşlər və s. müntəzəm təşkil edilir. Kitabxananın oxuculara xidmət mədəniyyətini daha da yaxşılaşdırmağı nəzərdə tutan zəngin perspektiv iş planı var. F. Köçərli adına RUK-nın tarixçəsinə qısa bir nəzər salaq.

F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 1965-ci il yanvarın 1-də Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin qərarı ilə M.Qorki adına kitabxana fondunun bazası əsasında yaradılmışdır. 12 sentyabr 1967-ci ildən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Komitəsinin 25 sayılı (§22) sərəncamına əsasən uşaq ədəbiyyatının inkişafında mühüm xidmətləri olan, Azərbaycan ədəbi dilinin saflığı uğrunda daim mübarizə aparmış Azərbaycan ədəbiyyatşünası, pedaqoq, maarifpərvər, uşaq folklor antologiyasının banisi Firidun bəy Köçərlinin adını daşıyır. 1965-ci ildə Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması uşaqlara kitabxana xidmətinin və onun metodik təminat sisteminin formalaşmasında irəliyə atılmış ciddi addım oldu. Belə ki, görkəmli alim və maarifçi F. Köçərlinin adını daşıyan Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması nəticəsində uşaqlara kitabxana xidmətinin ümumrespublika metodik mərkəzi meydana gəldi, uşaqlara xidmət edən digər kitabxanalara, o cümlədən, 3 mindən çox məktəb kitabxanasına metodik rəhbərlik təmin edildi. Nəhayət, uşaq kitabxanaları üçün metodik mərkəzin yaradılması ölkədə uşaqlara kitabxana xidmətinin inkişaf perspektivlərinin elmi konsepsiyasının yaradılmasına, bu işə xidmət bütün kitabxanaların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə və tam bir sistem kimi fəaliyyət göstərməsinə hüquqi, nəzəri, metodik və təşkilati zəmin yaratdı. Respublika Uşaq Kitabxanasının elmi-metodik fəaliyyətini kitabxanaşünaslıq fikrinin son nailiyyətləri zəminində təşkil etmək məqsədilə 70-ci illərdə zəngin metodik nəşrlər fondu yaradıldı. Bu fondada uşaqlara kitabxana xidmətinin bütün nəzəri, metodik və təcrübi nailiyyətlərini və qabaqcıl təcrübəni əks etdirən ədəbiyyat toplanıldı. Fondan yalnız kitabxananın öz işçiləri deyil, həmçinin respublikada fəaliyyət göstərən bütün uşaq kitabxanaları fəal istifadə edirdi. Onun əsasında rayon uşaq kitabxanalarına hər il orta hesabla 140-150 yazılı arayış göndərilirdi. F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası müstəqillik illərində Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı və mədəni sərvətlərimizin mühafizə olunaraq gələcək nəsillərə çatdırılması, dünya kitabxanaları səviyyəsinə qalxması istiqamətində də

mühüm addımlar atmışdır. Belə ki, bir çox dünya kitabxanaları ilə əlaqələr yaradılmış, onların iş təcrübələrindən istifadə etməklə uşaqlara kitabxana xidmətində ən müasir metod və formalar tətbiq olunmuşdur. Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının təsis etdiyi “Göyqurşağı” Uşaq Jurnalı (2006-cı il mart 2007-ci ilin oktyabr ayına kimi “Körpəm” adı ilə nəşr olunmuşdur) məktəblilərin dünyagörüşünün inkişafında, onlarda vətənpərvərlik hisslərinin daha da güclənməsində, təhsilə marağın artmasında böyük rol oynamaqla daim diqqət mərkəzində olmuşdur.

32 səhifədən ibarət rəngli şəkillərlə nəfis tərtib olunan bu jurnalın hər sayı uşaqlar tərəfindən maraqla qarşılır. Jurnalın hər sayında əlamətdar tarixi günlər, bayramlar, tarixi və görkəmli şəxsiyyətlər, təhsil müəssisələri haqqında məlumatlar, uşaqların qələmə aldıkları şeir və hekayələr, çəkdikləri rəsmlər dərc olunur. Jurnalda kitabxanaya daxil olan yeni kitablar haqqında oxuculara müntəzəm məlumat verilir. Uşaqların intellektual səviyyələrinin artırılmasına xidmət edən məntiqi suallarla zəngin əyləncəli səhifə və rubrikalar jurnalı daha da maraqlı edir. “Göyqurşağı” Uşaq Jurnalı Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin göstərişi ilə Azərbaycanın bütün rayonlarının Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi vasitəsilə ən ucqar dağ kəndlərinə belə yayılır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı 6 oktyabr 2008-ci il tarixli “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı” nın təsdiq edilməsi barədə sərəncamı-kitabxana işinin inkişafında yeni bir mərhələyə başlanğıc verdi. Dövlət Proqramında oxucuların informasiya tələbatının ödənilməsi ilə bağlı Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası artıq neçə illərdir ki, Uşaq və yeniyetmələr üçün səyyar kitab sərgisini - “Uşaq kitab Karvanı” layihəsini uğurla həyata keçirir.

3 il ərzində (2011-2013) keçirilən layihə üzrə 16 rayona Kitab Karvanı yola düşmüş, 14270 nüsxə uşaq kitabları hədiyyə edilmişdir. F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə ümummillə lider Heydər Əliyevin 90 illiyinə həsr olunmuş “Dost ölkələrə səyahət: Əzizləyər hər el səni öz adət ilə” adlı yarışma keçirəcəyini elan etdi. Səkkiz uşaq evi və internat səsimizə səs verdi. Onlar Yaponiya, Britaniya, Türkiyə, Hindistan, Rusiya, Amerika, Gürcüstan, Koreya dövlətlərini təmsil etməli idilər. İştirakçılar 6 nominasiya üzrə yarışdılar: Təmsil etdikləri dövlət barədə təqdimat slaydlarını, milli rəqs, milli geyim nümunələri göstərmək, kitab sərgiləri təşkil etmək, milli gələcəklər və ya applikasiyalar hazırlamaq, bir də nağıl qəhrəmanlarından bir və ya ikisini təqdim etmək. Hər bir məktəb təmsil etdiyi ölkənin haqqında maraqlı videoçarx hazırlamışdı. Slaydda təmsil olunan dövlətin tarixindən, Azərbaycan Respublikası ilə əlaqələrindən, inkişafından, milli adət - ənənələrindən, təbiətindən, şəhərlərindən, heyvanlar aləmindən, bu ölkədə yaşayan uşaqların həyatından çox gözəl məlumatlar toplanmışdı.

15 sentyabr F. Köçərli adına kitabxana Bilik günü və Sülh ayı qərçivəsində Nəsimi rayonunda yerləşən Koala parkında “Şən, əyləncəli mütaliə” adlı tədbir keçirdi.

Koala parkı “Bilikdən nur alıram mən”, “Oxuya bilirsənsə hər insan bir kitabdır”, “Bilik sərhədsiz bir dənizdir”, “Bilikli adamlar uzağı görər, cahilin zəhməti hədərdir, hədər”, “Biliyə aparan yeganə yol – mütaliədir”, “Hərəmiş günəşin bir zərrəsiyik”, “Gəlin xarici dilləri öyrənək” adlı görkəmli adamların biliklə bağlı söylədikləri müdrik sözlər yazılmış plakatlar, “Kitablar mənəvi

sərvətimizdir” adlı şüar və şarlarla bəzədilmişdi. Tədbiri keçirməkdə məqsəd uşaqların kitaba, kitabxanaya olan maraqlarını artırmaq, mütaliəsini təşkil etmək onları tolerant olmağa çağırmaq idi. Bu tədbiri keçirməklə kitabxanamız məktəbli oxucularımıza, Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqlara Azərbaycanın yüksək səviyyədə tolerant bir dövlət olduğunu sübut etmiş oldu.

Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 23-25 sentyabr 2013-cü

ildə ulu öndərimiz, ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunan III Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında iştirak etdi.

Sərgidə aşağıdakı başlıqlar altında son illərdə nəşr olunmuş uşaq kitabları nümayiş olunurdu: “Nağıllar aləmində”, “Sirli-sehrli nağıllar”, “Sizin sevimli yazıçılarımız”, “Azərbaycan – yurdum mənim”,

“Kitablarda mən hələ, baxıram şəkillərə...”, ”Gəlin çoxlu dil öyrənək”, “Nənələrin boxçasından”, “Biri var idi, biri yox idi”

və s. Sərginin açılışı münasibətilə F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası öz oxucularının, nağıl qəhrəmanlarının təmsalında təqdim olundu.

22 may 2014-cü il tarixində Beynəlxalq Muğam Mərkəzində F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə Respublika Təhsil Nazirliyi və Bakı şəhəri Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan Uşaq və Gənclərin Yaradıcılıq Mərkəzləri arasında 22 may biomüxtəliflik gününə həsr olunmuş “Dünyanın mədəniyyət rəngləri” adlı yarışma keçirdi.

Yarışmada Böyük Britaniya, Türkiyə, Hindistan, Rusiya, Gürcüstan, Tatarıstan, İran, Yunanıstan, Hollandiya, Özbəkistan, İtaliya, İspaniya dövlətləri təmsil olunurdu. Yarışma 5 nominasiya üzrə nəzərdə tutulmuşdur:

1. Müxtəlif dövlətlərə mənsub kuklaların (əl işlərinin) sərgidə nümayişi;
2. Həmin kuklalara milli geyimlərin düzgün seçilməsi;
3. Həmin dövlətə məxsus şirna formasında nağılın təqdimatı;
4. Çarxlı video slaydın mükəmməlliyi;
5. Milli geyimdə həmin xalqın rəqsinin təqdimatı (5-7 dəq.)

F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası 2012-ci ildən mötəbər bir təşkilatın- Beynəlxalq Uşaq Kitabı Şurasının (IBBY) üzvüdür.

Atrıq iki ildir ki, həmin təşkilatla sıx əlaqə saxlayır, keçirilən sərgilərdə, kongresdə iştirak edirlər. Təşkilata üzv olmaqda əsas məqsəd Azərbaycanda uşaq yazıçıları, rəssam və tərcüməçilərini müasir uşaq ədəbiyyatımızdakı problemlərə yönəltmək,

Beynəlxalq Uşaq Ədəbiyyatı Şurası vasitəsilə ölkəmizi tanımaq və uşaq ədəbiyyatı sahəsində olan yenilikləri tətbiq etməklə uşaqların mütaliyəyə olan həvəslərini artırmaq, onları dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələri ilə tanış etməkdir.

Konqresdə uşaq yazığımız Qəşəm İsabəyliyə “Cin” uşaq əsərinə və nəşriyyat olaraq “Şirvannəşr”ə sertifikat, Sevinc Nuruqızına isə diplom verildi. Həmin diplom və sertifikatı Şəhla Qəmbərova yazıçılara təntənəli şəkildə təqdim etdi.

F. Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası bundan sonra da informasiya təminatı istiqamətində fəaliyyətinin səmərəsinin artırılması, inkişafı və təkmilləşdirilməsi məqsədilə günün tələbləri səviyyəsində mütərəqqi iş üsullarından istifadə edəcəkdir. Yəni kompyuter texnologiyalarının tətbiqi, ənənəvi informasiya mənbələrin elektron daşıyıcılara köçürülməsi, CD-ROM texnologiyaların tətbiqi, informasiyanın təqdim etmək imkanları və bir sıra başqa işlərin həyata keçirilməsi üçün səy göstərərək uğurlar əldə edirlər.

2013-ci il üçün kitabxananın rəqəm göstəriciləri: kitab fondu - 249834, oxucu - 17028, gəliş - 115600, kitab verilişi - 348950. Kitabxananın 8 şöbəsi, 4 bölməsi, 2 oxu zalı var. 3 filialı isə Bakının müxtəlif rayonlarında fəaliyyət göstərir.

Şöbələr: Komplektləşdirmə və kitabışləmə şöbəsi, Kitabsaxlayıcı şöbə, Xidmət şöbəsi, Məlumat-biblioqrafiya şöbəsi, Elmi-metodika şöbəsi, Kütləvi işlər şöbəsi, İncəsənət şöbəsi, Avtomatlaşdırma şöbəsi, Ölkəşünaslıq və milli ədəbiyyatın təbliği.

Bölmələr:Kitabışləmə və kataloq bölməsi, Kiçik yaş qrupu bölməsi, Uçot və qeydiyyat bölməsi, Uşaq mütaliəsinə rəhbərlik bölməsi, Beynəlxalq kitabxanalararası abonement bölməsi.

Bəli, bu gün kitabxanamız insanların informasiya tələbatını ödəmək üçün dünya biliklərinə açılan pəncərə, mədəni dəyərlərin mühafizəsini təmin edən və nəsillərdən-nəsillərə çatdıran bir elm müəssisəsidir. Kitabxanamız bitib-tükənməyən, hesaba gəlməyən informasiya sərvətini özündə cəmləşdirməklə yanaşı, insanların məlumat bazasının zənginləşdirilməsinə və elmi dünyagörüşünün kamilləşməsinə, cəmiyyətin maariflənməsinə xidmət göstərir.

2015-ci ildə F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının 50-illik yubileyi ərəfəsində kitabxananın bütün şöbələrinin qarşısında da xeyli vəzifələr durur.

Ümüdvarıq ki, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası bu vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcək və bundan sonra da kitabxana ictimaiyyəti üçün əhəmiyyətli vəsaitlərin nəşr edilməsində, regionun uşaq kitabxanaları üçün metodik təminat sisteminin güclənməsində və kitabxanaçı kadrların səriştəsinin artırılmasında bütün imkanlarından müvəffəqiyyətlə istifadə edəcəkdir.

Redaktor: Qəmbərova Şəhla - F.Köçərli adına Respublika Uşaq
Kitabxanasının direktoru

Tərtib edən: Məmmədli Ruhyyə – F.Köçərli adına Respublika Uşaq
Kitabxanası Elmi-metodika şöbəsinin müdiri